

بازار سرمایه

روند نزولی شاخص بورس متوقف شد

شهر وند | در پایان معاملات بازار روز سه‌شنبه سهام شاخص بورس به روند نزولی روزهای گذشته پایان داد و با تأثیر مثبت شرکت‌های بانکی، پتروشیمی و خودرویی‌ها ۱۳۷ واحد مثبت شد و به رقم ۷۲ هزار و ۲۵۸ واحد رسید. ارزش معاملات بازارهای سهام از جمله بورس تهران و فرابورس به بیش از ۴۶۵ میلیارد تومان رسید که نسبت به دوران رکود بازار افزایش قابل قبولی داشته است. در جریان معاملات این روز باز هم معاملات بزرگترین هلدینگ پتروشیمی (فارس) بحث‌برانگیز و با معامله بلوکی این سهم تا بیش از ۳ درصد مثبت هم دادوستد شد و به این ترتیب این نماد بزرگ بورس بیش از ۱۹۰ واحد به تنهایی تأثیر مثبت بر شاخص گذاشت. به دنبال این نماد شرکت‌های سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی، بانک تجارت، بانک ملت، سییمان فارس و خوزستان، بانک صادرات، ایران خودرو و تأثیر مثبت بر شاخص داشتند.

شاخص‌ها

عنوان شاخص	مقدار	تغییر	درصد
کل	۷۲۲۵۸.۵	۱۳۷.۸	۰.۱۹
۳۵ شرکت بزرگ	۳۳۴۲۰.۶	۴۰.۲	۰.۱۳
آرکادشاو	۸۲۶۵۳.۶	۱۰.۶	۰
بازار اول	۵۳۰۳۸.۵	(۳۰.۹)	(۰.۰۶)
بازار دوم	۱۳۳۳۷۸.۴	۱۱۴۰.۴	۰.۰۸
صنعت	۶۰۶۱۲.۳	۱۲۶	۰.۲۱

از تالار چه خبر

• در خرید و فروش عجله نکنید | حسن قالیباف‌فصل مدیرعامل شرکت بورس سه سهدمداران توصیه کرد که در خرید و فروش عجله نکرده و با مطالعه نسبت به خرید و فروش اقدام کنند همچنین سهامداران از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری اقدام به خرید و فروش کنند و اثرات اخبار مختلف را روی وضع شرکت‌ها و صنایع تحلیل و براساس تحلیل دقیق در بازار سهام تصمیم‌گیری کنند و دید بلند داشته باشند تا بتوانند بازده قابل قبولی به دست بیاورند.

• نرخ بهره مالکانه در بودجه ۹۴ اصلاح شود | محمود نوریان مدیرعامل شرکت چادرملو اصلاح نرخ بهره مالکانه معادن سنگ آهن را در لایحه بودجه ۹۴ خواستار شد و افزود: بودجه ۹۳ رقم بالایی برای بهره مالکانه معادن سنگ آهن تعیین شد که این اقدام باعث ضرر شرکت‌های سنگ آهنی شده است.

• چشم‌انداز بازار مثبت است | محمدرضا پورابراهیمی عضو شورای عالی بورس گفت: اکنون بازار ما رفتارهای غیر حرفه‌ای‌اش بیشتر از رفتار حرفه‌ای و منطقی است، چرا که زمانی که اخبار مثبتی منتشر می‌شود، یک نوع فراواکنش به آن در بازار وجود دارد؛ این رفتار در بازارهای سرمایه دنیا این گونه نیست و نسبت به اخبار اگر چه واکنش نشان می‌دهند، اما منطقی و حساب‌شده است. همچنین چشم‌انداز بازار با توجه به تغییرات اقتصادی مثبت خواهد بود.

اتفاق روز

«ال سی» روسی هم باز می‌شود آغاز به کار بانک ایرانی در روسیه

مجتبی خسروروح قائم مقام وزیر صنعت از ریزنی بانک مرکزی بایک بانک روسی به منظور تسهیل واردات از روسیه خبر داد و گفت: امروز بانک «میل بیزینس» به عنوان یک بانک ایرانی در روسیه پاسخگوی صادرکنندگان ایرانی است. وی با اشاره به افت شدید ارزش پول ملی روسیه گفت: امروز هر دلار، ۴۶ روبل است که نشان می‌دهد ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرف چندماه اخیر از ارزش پول ملی روسیه کاسته شده که این البته برای صادرات ایران نیز کار را مشکل می‌کند. خسروروح گفت: دولت وظیفه دارد که بستر حرکت را فراهم کند که موضوع اول را رابطه با افزایش روابط تجاری با روسیه و حل مسائل بانکی بود. وی در توضیح این مطلب خاطر نشان کرد: امروز بانک «میل بیزینس» به عنوان یک بانک ایرانی در روسیه پاسخگوی صادرکنندگان ایرانی است. خسروروح افزود: هر صادرکننده‌ای که به صورت رسمی با روسیه کار می‌کند، در قالب این بانک می‌تواند اقدام به کسایش اعتبار اسنادی کند و هیچ مشکلی در این زمینه وجود ندارد. قائم مقام وزیر صنعت معین و تجارت ادامه داد: برای واردات از روسیه نیز طرف روسی بانکی مشخص کرده که ریزنی‌های بانک مرکزی با آن در حال انجام است و به زودی شاهد آن خواهیم بود که «ال سی» از ایران برای واردات از روسیه باز شود.

استاد ایرانی دانشگاه جان هاپکینز درباره چالش‌های اقتصاد ایران و راه‌های خروج پیشنهاد داد

۳ راه جذب مغزها به جای فرار مغزها

◀ راه بازگشت به اقتصاد سالم، تمرکز بر کشاورزی است ▶
◀ دولت مخالفان سرمایه‌گذاری خارجی را توجیه کند ▶

حمیدرضا زنگنه

حمیدرضا ضابطه‌مسابی پور
دبیر گروه اقتصاد شهری و روستا

در بررسی مشکلات اقتصاد ایران دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد اما در برخی محورها اشتراک نظر دیده می‌شود. این که بیماری اقتصاد ایران ریشه در رانت‌های نفت و بی‌توجهی دولت‌ها به اقتصاد پویا و ثروت‌ساز است، مورد تأیید بسیاری از صاحب‌نظران اقتصادی است اما این که چگونه می‌توان چنین دولت‌هایی را که در سدسال اخیر با پول نفت از تزاوق کرده‌اند از این پول بی‌زحمت جدا کرد خود داستانی است. مجزا از این معضل از یک‌سوراهاکارهای عملی می‌خواهد از سوی دولتی می‌خواهد که معتقد به چنین کار زیرساختی باشد. در این مقوله نقد برخی کارشناسان به تکراری خاص دچار شده و کمتر کسی است که ریشه‌های مشکل را باارهاکار پیوندبزند.

در تحلیل این مشکل چندی است که گفت‌وگوهای با چهره‌های ایرانی کمتر شناخته شده در مطبوعات را کلیدزده‌ایم. کسانی که در دانشگاه‌های معتبر جهان مشغولند و تئوری‌های اقتصادی را با واقعیت‌ها هماهنگ آرایه ارهاکار باشد، پیوند می‌زند. صحبت از دکتر علیرضا نقوی کارشناس ایرانی اقتصاد است که در حال حاضر دانشیار دانشکده اقتصاد دانشگاه بولونای ایتالیا و استاد میهمان در دانشگاه جان هاپکینز است. متخصصی که مقالات مهمی از او در مجلات و نشریات علمی بین‌المللی چاپ شده و در زمینه‌های پژوهشی چون، تجارت بین‌الملل و مهاجرت، نوآوری و حقوق مالکیت معنوی و اقتصاد سیاسی و توسعه صاحب‌ایده است. وی برای ۳ سال مدیریت پروژه بزرگ پژوهشی کمیسیون اروپا در رابطه با «جهانی شدن شبکه‌های نوآوری» را بر عهده داشته که شامل ۷ کشور اروپایی و ۴ کشور نوظهور بود. دکتر نقوی کارشناسی ارشدش را از دانشگاه کنستانتز (آلمان)، دکترای اقتصاد را از دانشگاه دولین (ایرلند) و فوق‌دکترایش را از دانشگاه اقتصاد پاریس گرفته است. او سابقاً مشاور سازمان جهانی مالکیت فکری (ویپو) بوده و در دانشگاه‌های زیادی همچون دانشگاه اقتصاد برکن (نروژ)، دانشگاه کوب (ژاپن)، دانشگاه نیوساوت ولز (استرالیا)، دانشگاه لیل (فرانسه) و دانشگاه سینینیکا (تاوان) پژوهشگر میهمان بوده است. در ادامه گفت‌وگوی «شهر وند» با این محقق و پژوهشگر ایرانی را درباره ریشه‌های اقتصاد ایران می‌خوانید.

بخش خدمات مدنظر قرار داد؟

دولت آقای احمدی‌نژاد شاید بهترین مثال علمی برای پدیده نفرین منابع باشد چرا که در این پدیده هر چه در آمد و رانت حاصل از نفت بیشتر شود، شاهد بدبختی‌های بیشتری از نظر رشد اقتصادی خواهیم بود. برای درک بهتر این موضوع باید به این بحث توجه داشت که اگر در آمد، به جای سرمایه‌گذاری در بخش تولید ابزار رانت جویی شود حاصلش در اقتصاد افت خواهد بود که همین نکته، ضریب روش‌شناسی تولیدکنندگان را بیشتر و گسترده‌تر می‌کند. کشاورزی اولین بخش در لیست است که برای دستیابی به اهداف اقتصادی کوتاه‌مدت (بازگشت به یک اقتصاد سالم و قابل قبول) باید رویش تمرکز کنیم.

در حالی که پدیده دلالی، نگاه کاسبکارانه شبکه بانکی، دخالت بخش‌های غیر مرتبط در اقتصاد و مدیریت‌های غیرمتخصص و... را شاهدیم، به نظر شما در کدام صنایع می‌توان با سرمایه‌گذاری بیشتر به نتیجه مطلوب در حوزه صادرات رسید؟

برای جبران گذشته و کسب نتیجه مطلوب در بخش خدمات مدنظر قرار داد؟

سال‌هاست که از بیماری هلندی در اقتصاد ایران یاد می‌شود؛ آیا تنها بیماری اقتصاد ما همین است یا به‌دردهای مزمن دیگری، پرداخته نشده است؟ چرا نتوانسته‌ایم وابستگی به درآمد نفتی را کاهش دهیم؟

بررسی اقتصاد ایران مشکل نفرین منابع رنج می‌برد. (توضیح «شهر وند»): رشد اقتصادی پایین با منابع طبیعی گسترده نسبت به سایر کشورها را نفرین منابع می‌گویند) همان‌طور که گفتید این بیماری اقتصاد ایران بخشی از بیماری هلندی محسوب می‌شود.

اما در این میان نوسان‌های درآمد نفتی نیز از طریق تغییرات تقاضا در بازار جهانی بر اقتصاد ما اثرگذار شده است؛ به عبارت دیگر، اقتصاد ایران را بسیار به تحریم‌های اقتصادی حساس کرده است. هرچند در این میان نباید از مدیریت نادرست منابع و نهاد‌های ضعیفی عبور کرد که باعث رانت جویی توسط گروه‌های مختلف در قدرت شده است.

با شری‌کی که شما داشتید و وضعیتی که هم‌اکنون در عرصه جهانی قیمت نفت داریم، شما اقتصاد ایران بدون نفت را یک فرصت می‌بینید یا تهدید؟ در کل ایران را در تلاش می‌دانید که به سوی اقتصاد بدون نفت حرکت کند؟

در خصوص پرسش شما که اقتصاد بدون نفت برای ایران چه تصویری می‌سازد، باید بگویم که اقتصاد ایران بدون نفت، یک فرصت طلایی است. خوشبختانه دولت کنونی ایران هم برای اولین بار (بعد از سال‌ها کم‌توجهی) گام بزرگی برمی‌دارد که جای خوشحالی است و باید تأکید کرد که دولت به این مسیر ادامه دهد.

شگاف‌تر پرسش‌ها مطرح می‌کنم: چقدر به این موضوع معتقدید که اقتصاد ایران با دولت‌های رانتی‌تر عجمین شده و نیستی برای جداسازی دولت‌ها از رانت وجود ندارد؟ در این بخش تفکر دولتی و اعتقاد شعاری به بخش خصوصی چه اثری بر اقتصاد ایران داشته است؟

اصولاً ایران همراه با کشورهای دیگر خاورمیانه مثل عربستان، قطر، کویت و امارات در دسته‌بندی است که از آنها به‌عنوان یک دولت رانتی یاد می‌شود (توضیح «شهر وند»): دولت‌های وابسته به منابعی که برای آن رنجی نبرده‌اند و به‌جز مالیات است و قدرت آن دیدگاه دولتی خود را دیکته می‌کنند، دقیقاً همین مشکل هم باعث مشکل نفرین منابع در ایران شده است.

همه‌های طولانی است که دولت در ایران دریافت‌کننده اصلی درآمدهای نفتی است و عده خیلی کمی از جمعیت، نقشی در به‌وجود آمدن این رانت دارند.

بر همین اساس است که شما در ایران نمی‌توانید یک بخش تولید داخلی قوی در کشور بسازید اما اگر به تفاوت‌های ایرانی بخواهید توجه کنید باید فرق ایران با دولت‌های رانتی‌تر را در این بخش بدانید که ما سرشار از سرمایه انسانی هستیم که با وجود چنین مدل اقتصادی‌ای به‌بعد می‌رود.

دولت نهم و دهم با بیشترین درآمدهای نفتی در سال اخیر، این تصور را داشت که با پول می‌توان هر کاری کرد اما در این سال‌ها نقدینگی به ۶۰۰ هزار میلیارد تومان رسید و ضریب نقدینگی تولیدکنندگان هم به دلیل کمبود نقدینگی بیشتر از قبل شد. رشد اقتصادی در ۶۰ درصد مثبت به منفی ۵۸.۵ درصد رسید. پرش این است که این پول و پول‌محوری از کجا نشأت گرفت و برای مقابله با آن چه باید کرد؟ چگونه در این اقتصاد پول‌محور می‌توان تجدیدنظر کرد و سیاست‌تولیدی و بهینه‌سازی شاخص صنعت و کشاورزی را به جای توسعه

پیشنهادی که می‌توانم به دولت بدهم این است که به موضوع اضافه کردن مخارج پژوهش و توسعه توجه کند. دولت باید برای به‌وجود آوردن انگیزه نوآوری درون کشور اهتمام داشته باشد و تأکید کند.

این مقوله کمک زیادی به رشد پایدار اقتصادی در طولانی‌مدت می‌کند. با در نظر گرفتن فعل و انفعالات در سراسر دنیا باید ما هم در این بخش کار جدی صورت بدهیم تا کشور تحولی را شاهد شود.

به‌طور مثال می‌توانم از یک کار مرتبط و خوب دولت کنونی یاد کنم که در برنامه تأمین اجتماعی با این نگاه مرتبط است. برنامه تأمین اجتماعی که دولت در پیش گرفته، هم دارای سیستم باثباتی است و هم اولین‌بار است که نمونه‌اش در کشور دیده شده است. برای اولین‌بار است که می‌بینیم یک نظام مالیاتی سازگار پدید آمده که وابستگی دولت به درآمدهای نفتی را کاهش می‌دهد.

امروز دنیا در حال تبدیل شدن به یک بازار جهانی یکپارچه است. خودکفایی دیگر مفهومی ندارد بلکه هر کشوری برای این که بتواند در بازار جهانی رقابت کند نیاز به تجارت دارد. جغرافیای نوآوری نیز در حال گرفتن یک شکل جدید جهانی است. دسترسی به دانش و اطلاعات ضروری برای رشد اقتصادی با جدایی از بقیه جهان دیگر ممکن نیست.

در بحث الحاق ایران به WTO بارها تأکید شده که ایران زیرساخت‌های لازم را ندارد. آیا بیرون ماندن بزرگ‌ترین اقتصاد خارج از تجارت جهانی (ایران) به اقتصاد ایران ضربه وارد نکرده است؟ تحلیل و ارهاکارها بایان را بفرمایید.

آمارها در سراسر دنیا نشان داده که تجارت عامل رشد اقتصادی است. هر کشوری بدون در نظر گرفتن این که در چه مرحله‌ای از توسعه قرار دارد از عواید ناشی از کارایی که با تجارت ممکن می‌شود سود می‌برد. بیرون ماندن از سازمان تجارت جهانی ضربه بزرگی به ایران وارد کرده و باعث عقب‌افتادگی اقتصادی کشور شده است. حل این مسأله شاید با ادامه کار دولت در عوض کردن دیدگاه جهانی نسبت به ایران آسان‌تر شود اما برای الحاق به سازمان تجارت جهانی ایران باید یک جهش بزرگ نسبت به حفاظت کردن از حقوق مالکیت معنوی برادر، در غیر این صورت فاقد یکی از زیرساخت‌های کلیدی لازم است.

در نهایت فکر می‌کنید می‌توان برای امروز اقتصاد ایران و بهبود وضع نسخه‌ای کارآمد و کوتاه‌پیمچید؟

در پایان می‌خواستم نتیجه‌گیری کلی داشته باشم. نتیجه‌ای که نکته‌های مختلف این مصاحبه را به هم وصل می‌کند. به نظر من یک سیاست سه‌بعدی زمینه را برای پیشرفت اقتصادی ایران در طولانی‌مدت ممکن می‌کند. آمیذوارم دولت با مرور این محورها سرمایه‌های بزرگ درون کشور را ببیند و بهتر استفاده کند.

۱- گسترش بخش خدمات برای جذب فعالیت بیرون‌سایاری از سوی شرکت‌های چندملیتی به‌عنوان یک قدم اولیه و هم‌زمان. ۲- اضافه کردن مخارج پژوهش و توسعه. ۳- حفاظت از حقوق مالکیت معنوی با هدف انتقال تکنولوژی از طریق سرمایه‌گذاری خارجی و عضویت در سیستم تجارت بین‌المللی.

۴- جذب دانش سرمایه‌انسانی ایرانیان مقیم خارج از کشور و به‌وجود آوردن انگیزه نوآوری برای به‌کار گذاشتن سرمایه‌های عظیم انسانی داخل کشور.

پیشنهاد شما چیست؟

پیشنهاد می‌کنم نگاه بلندمدت داشته باشیم

نرخ‌نامه

بازار سکه و طلا		
نوع	قیمت	تغییر
سکه طرح قدیم	۹۵۷۰۰۰	▲
سکه طرح جدید	۹۵۸۰۰۰	▲
نیم سکه	۴۷۸۰۰۰	▼
ربع سکه	۲۷۳۰۰۰	-
سکه یک گرمی	۱۷۲۰۰۰	-
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۹۸۰۰۰	▲

بازار ارز

نوع ارز	بازار آزاد	تغییر	مبادلاتی	تغییر
دلار آمریکا	۳۳۳۷۵	▼	۲۶۸۴	▼
یورو	۴۱۷۵	▼	۳۳۳۴۶	▲
پوند انگلیس	۵۲۵۰	-	۴۲۲۲	▲
درهم امارات	-	▼	۷۳۰	▼

بازار جهانی

نوع	قیمت (دلار)	تغییر
هراونس طلا	۱۱۹۶.۷۰	▲
نقره	۱۶.۱۵	▲
هر بشکه نفت اوپک	۶۶.۴۴	▼
هر بشکه نفت برنت	۶۷.۸۷	▲

نرخ برابری ارزها

نوع	تغییر	
یورو به دلار	۱.۲۴۴۱	▼
پوند به دلار	۱.۵۶۶۸	▼
دلار به درهم	۳.۶۷۳۳	▲

اقتصاد جهان

تثبیت نرخ سود بانکی در هند: برخلاف انتظار کارشناسان، بانک مرکزی هند نرخ سود بانکی را تغییر نداد. است. روند کند رشد اقتصادی هند دولت تازه تأسیس ناز نانا مودی، نخست‌وزیر این کشور را نگران کرده است و به همین دلیل خواهان کاهش نرخ سود بوده است. (رویتز)

دزدی اطلاعات آنلاین شرکت‌ها در کانادا: گروهی به نام FIN4 از یک‌سال گذشته تاکنون با کمک کارشناسان آل و استریت اطلاعات دستپایی و ادغام بیش از ۸۰ شرکت را دزدیده است. (گلوبال‌مدیل)

تبعات افزایش هزینه درمانی در آمریکا: تحقیقات موسسه «کالپ» نشان می‌دهد به دلیل افزایش هزینه‌های درمانی در آمریکا حدود ۲۸ درصد از خانوارهای طبقه متوسط با درآمد معادل ۳۰ تا ۷۵ هزار دلار در سال مراقبت‌های پزشکی خود را با تأخیر انجام می‌دهند. (بیزنس اینسایدر)

پایان جنگ خط لوله گاز: روز گذشته ولادیمیر پوتین اعلام کرد برنامه‌های روسیه برای خط لوله تأمین گاز جنوب اروپا تمام شده است. به این ترتیب یک از عجیب‌ترین جنگ‌های خط لوله گاز جهان میان آمریکا و روسیه بالاخره پایان یافت. دلیل این تصمیم تحریم‌های غرب بر روسیه است. (کوارتز)

خانواده سلطنتی شرکت نساجی می‌خورد: خانواده سلطنتی قطر تصمیم دارد ۵۵۰ میلیون پوندی آن مشغول را بزرگ‌ترین سرمایه‌گذار در صنعت نساجی (رویتز)

رشد اقتصاد کشورهای پیشرفته با کاهش قیمت نفت: به گفته کریستین لاگارد رئیس صندوق بین‌المللی پول، اگر چه کاهش قیمت به برخی کشورهای صادرکننده آسیب می‌زند اما احتمالاً اکثر اقتصادهای پیشرفته به ۸۰ درصد رشد اقتصادی بیشتر رویه خواهد شد. (ترز)

کاهش دلاری قیمت گندم: روز گذشته قیمت هر کیسه گندم در بازارهای جهانی با ۷ دلار کاهش به قیمت ۵۹۹ دلار و ۷۵ سنت معامله شد. قیمت هر کیسه ذرت هم کاهش یک دلار و ۷۵ سنتی را تجربه کرد. (اگری‌مانی)

اظهار نظر

نوسان ارزی به دلیل

نرخ پیشنهادی دلار در بودجه ۹۴

یحیی آل اسحاق رئیس اتاق بازرگانی تهران بایان این که مذاکرات هسته‌ای مثبت بوده است، دلیل نوسانات اخیر ارز را نرخ دلار در بودجه ۹۴ دانست و گفت: باید نگاه به بودجه بودجه‌نویسی تغییر کند. دولت قیمت نفت را در بودجه ۹۴ بشکای ۷۰ دلار تعیین کرده است. وی اظهار کرد: در هفته گذشته مسائل مهمی همچون مذاکرات، بودجه و لایحه خروج از رکود در مجلس مطرح بوده است. وی خاطر نشان کرد: انتظار می‌رفت فضای روانی کشور بعد از مذاکرات دچار تغییر نشود که این‌طور نشد و نوسانات نرخ ارز به دلیل آن بود که دولت می‌خواهد از ۲۶۵۰ تومانی را در بودجه ۲۰۰ تومان افزایش دهد که ذات آن اثر روانی دارد.